

N:o 85.

Yhdentenä Sunnuntaina Kolminaisuuden Päivästä.

Evank. Luukk. 18: 9–14.

Jeesus sanoi muutamille, jotka itsepäällensä uskalsivat, että he olivat hurskaat, ja muita katsoivat ylön, tämän vertauksen: **Kaksi ihmistä meni ylös templiin rukoilemaan, yksi Fariseus ja toinen publikani. Fariseus seiso ja rukoili näin itseksensä: minä kiitän sinua, Jumala, etten minä ole niinkuin muut ihmiset, ryövärit, väärät, huorin tekiät, taikka myös niinkuin tämä publikani. Kahdesti viikossa minä paastoon, ja annan kymmenekset kaikista, kuin minulla on. Ja publikani seiso taampana, eikä tahtonut silmiänsäkään nostaa ylös taivaaseen päin; mutta löi rintoihinsa, ja sanoi: Jumala, armahda minun syntisen päälleni! Minä sanon teille: tämä meni kotiansa hurskaampana kuin se toinen; sillä jokainen, kuin itsensä ylentää, se alennetaan: ja joka itsensä alentaa, se ylennetään.**

Tässä on meillä taasen kuva ja esimerkki siitä, kuinka Jumala tuomitsee pyhiä ja hurskaita. Evankeliumissa esitellään meille kaksi merkillistä henkilöä, joista toinen on oikein perinpohjin hyvä ja hurskas, toinen ulkokuluttu hurskas. Mutta ennen kuin ryhdymme esimerkin johdolla käsittelemään tuota hirmuista tuomiota, täytyy meidän osoittaa ensin vääräksi se väite, että P. Luukas muka tässä lausuisi, että vanhurskaus tulisi töistä. Luukas käyttää yleensä tällaista puhetapaa mielestäni siitä syystä, että siihen aikaan, kuten nytkin tapahtuu, kun saarnataan uskon yksin autuaaksi tekevät, ihmiset heittäytyivät huolettomiksi ja tahtoivat ainoastaan uskoa eikä mitään tietää uskon voimasta ja hedelmistä. Näin tekee Johanneskin lähetykskirjassansa ja Jaakoppi, osoittaakseen, ettei usko ilman töitä voi olla pysyväinen. Samoin Luukaskin esipuheensa sanoilla tahtoo saada lausutuksi: Näen kyllä, että monet ovat saarnanneet, kuinka usko yksin autuaaksi tekee, mutta he ovat saaneet täten aikaan, että ihmiset ainoastaan sitä tavoittelevat ja tahtovat itsellensä ot-

taa luulouskon, josta syystä minun täytyy töistäkin saarnata, joilla he voisivat uskonsa todistaa ja uskostansa varmoiksi tulla. Sen vuoksi kuuluvat kaikki Luukkaan lauseet siltä, kuin vanhurskaus tulisi töistä, kuten äsken olette kuulleet: **Anteeksi antakaat, niin teille anteeksi annetaan; ja: Tehkää teillenne ystäviä väärästä mammonasta.** Samoin tässäkin luulisi publikaaninkin rukouksellaan ja rintoihinsa lyömisellä ansainneen hurskauden ja koko evankeliumin viittaavan siihen, että meidän pitäisi töitten kautta hurskaiksi tulla.

Te olette nyt kuulleet, että ennen kuin ihminen voi mitään hyvää tehdä, hänen jo sitä ennen täytyy olla hurskas. Pitäähän aina paikansa: **Hyvä puu ei taida häijyjä hedelmiä kasvaa,** ja päinvastoin: **Mädännyt puu ei taida hyviä hedelmiä kasvaa.** Siis täytyy ihmisen ensin olla hurskas, ennen kuin hän mitään hyvää tekee. Siihen päätökseen hän varmaan tässäkin tulee, että hän ennen kuin publikaani löi rintoihinsa, hänen täytyi olla hurskaaksi tullut.

Tämä on tapahtunut ja kirjoitettu sen vuoksi, että pitäisimme silmät auki emmekä tuomitsisi ihmisiä ulkonaisen näön mukaan. Katsokaas siis kumpaakin sydämeen älkääkötöitten perustuksella tuomitko, sillä jos sydän on hurskas, on kaikki hurskasta. Jos, näet, ryhdyn publikaania tuomitsemaan töitten perustuksella, joudun heti harhaan, sillä hänessä ei näy muuta kuin syntiä. Jos samoin tuomitsen ulkokullatun tai fariseuksen töitten mukaan, on sekin väärin, sillä hän seisoo pyhässä paikassa, toimittaa mahdollisimman parhaan rukouksen, nimittäin kiittää ja ylistää Jumalata ylevillä töillä, paastoo, antaa kymmenyksensä, ei vahingoita ketään; sanalla sanoen, hänessä on kaikki tyyni olevinaan puhdasta sekä sisällisesti että ulkonaisesti.

Aivan samoin kuin hän nyt tuomitsee, tuomitsevat kaikki ihmiset, sillä ei kukaan voi soimata niin kunniallista ja siivoa elämätä. Kuka ei sanoisi paastoamista hyväksi, tai kuka moittisi sitä, että ihminen Jumalata kiittää ja kullekin antaa, mitä velvollisuus vaatii? Jos näen papin, munkin tai nunnan, pidän minä heitä hurskaina. Kukapa voi muuta sanoa? Mutta ennen kuin minä voin langettaa tuomion että tuo on paha, tuo on hurskas, täytyy minun katsoa kumpaakin sydämeen. Sen perille taasen en voi muuten päästä kuin töitä oikein arvostelemalla, kuten Kristus Matt. 7: 20 sanoo: **Tuntekaa heitä hedelmistänsä.**

Mitä nyt tulee publikaaniin, oli hänen ennen täytynyt kuulla Jumalan sanaa ja sen painua hänen sydämeensä, hänen täytynyt uskoa se ja tulla siten hurskaaksi, kuten Paavali Room. 10: 17 sanoo: **Usko tulee kuulosta, mutta kuulo Jumalan sanan kautta.** Kun sana saa sijaa sydämessä, tulee ihminen puhtaaksi ja hurskaaksi. Tosin ei tämä evankeliumi kerro, että hän olisi kuullut evankeliumia, mutta se osoittaa kuitenkin hänen kuulleen sitä muualla, missä tahansa, sillä hän sanoo:

Jumala armahda minun syntisen päälleni!

Tätä ei mikään järki voi tietää. Sen vuoksi täytyi hänellä olla tieto sydämessä siitä, että Jumala on armollinen, laupias ja ystävällinen kaikille niille, jotka tuntevat syntinsä, huutavat häneltä apua ja rukoilevat armoa, ja sen vuoksi oli hänen täytynyt kuulla, että Jumala luonnostansa on armollinen kaikille, jotka nöyryyttävät itsensä ja hakevat lohdutusta häneltä. Mutta sellainen saarnahan onkin juuri oikea evankeliumi.

Hurskauden alku ei siis ole meissä vaan Jumalan sanassa. Hänen täytyy ensin antaa sanansa kajahdella sydämässämme, josta me opimme tuntemaan Jumalan ja uskomaan häneen sekä sitten tekemään hyviä. Sen vuoksi täytyy tässä uskoa, että publikaani oli kuullut Jumalan sanaa, sillä muussa tapauksessa olisi hänen ollut aivan mahdotonta tunnustaa itseään tuollaiseksi syntiseksi, kuin evankeliumi kertoo. Se tosin ei tässä näy, sillä P. Luukas teroittaa paremmin mieliin ulkonaisia töitä ja uskon merkkejä kuin uskoa ja puhuu paljoa laveammin ulkonaisesta käytöksestä ja vaeluksesta kuin sen sisällisestä perustuksesta ja sydämen uskosta, mutta kuitenkin täytyy siitä tulla siihen johtopäätökseen, että hän oli ennen kuullut evankeliumia. Muutoin ei hän olisi lyönyt rintoihinsa eikä tunnustanut syntiään, ellei hänellä jo ennen olisi ollut usko sydämessä.

Siinäpä uskon oikea hedelmä onkin, että se harrastaa Jumalan kunnioittamista, sillä Jumala ei muuta vaadi kuin kiitosuhria, kuten Ps. 50: 23 sanoo: **Joka kiitosta uhraa, se ylistää minua, ja siinä on se tie; että minä osoitan hänelle Jumalan autuuden.** Sillä tiellä kulkee tässä publikaanimmekin, antaa Jumalalle kiitosuhrin, tunnustaa itsensä syntiseksi, nuhtelee itseään, ylistää Jumalata, paljastaa häpeänsä ja alistuu totuuden alle. Meidän täytyy sen vuoksi tuollaista työtä kiittää ja

ylistää, sillä näin antaa hän Jumalalle korkeimman kunnian ja palvelee oikein häntä. Näinhän hänen sanansa kuuluvat: **Jumala armahda minun syntisen päälleni.** Aivan kuin sanoisi: Minä olen syntinen, tunnustan sen, kuten itse tiedät. Siinäpä näette hänen itse tunnustavan totuuden ja alentuvan Jumalan edessä pilkkaan ja häpeään; sen tekee hän itsestään halventaen itsensä kaikkein huonomaksi ja kohoten jälleen Jumalan puoleen sekä antaen Jumalalle sen kunnian, että hän on armollinen ja laupias, vaikka ei hänessä ole muuta kuin syntiä. Nämä on aivan oikeita uskon hedelmiä.

Me olemme näin hedelmästä tulleet tuntemaan publikaanin uskon. Kuinkahan nyt ymmärtäisimme nuo Kristuksen sanat: **Tämä meni kotiansa hurskaana,** sillä hän tietysti oli jo vanhurskas uskon kautta, ennen kuin rintaansa löikään? Kuinkas muuten? Mutta kuinka nyt Kristus sitten sanoo hänen menneen kotiansa hurskaana. Siitäpä juuri olen usein puhunut. Jos usko on oikea, puhkee se esiin ja tuottaa hedelmän. Jos puu on vihreä ja hyvä, niin se lakkaamatta muodostelee lehtiä ja hedelmiä, sillä sellainen on sen luonto; ei minun tarvitse käskeä sanoen: Kuules puu, teeppäs omenia, sillä kun se kerran on puu ja hyvä puu, niin se tuottaa hedelmät käskemättä. Jos taasen usko on, täytyy töiden seurata. Jos tunnustan itseni syntiseksi, täytyy siitä seurata, että sanon: Oi Jumala, minä olen paha roisto, tee minut hurskaaksi.

Niinpä nyt ei tämäkään mistään huoli, vaan puhuu suoraan asiansa; vaikka joutuukin kaikkein ihmisten edessä häpeän alaiseksi, ei hän siitä ollenkaan väliä pidä, kuten Ps. 116: 10 sanoo: **Minä uskon, sentähden minä puhun, mutta minä sangen vaivataan.** Hän sanoo: **Jumala armahda minun syntisen päälleni.** Aivan kuin sanoisi: Nyt näen, että minun täytyy perikatoon joutua, sillä minä

olen roisto ja tunnen syntini. Ellen nyt usko ja turvaudu Jumalan laupeuteen sekä rukoile Jumalalta armoa, olen kuin olenkin hukassa.

Näin kohoo usko Jumalan tykö, puhkee esiin ja tulee siten töiden kautta nähtäväksi. Kun näin tapahtuu, tulee se minulle ja toisillekin ihmisille tutuksi. Sillä kun tällä tavalla riisun itseni paljaaksi, en huoli ihmisistä enkä perkeleistä, alennun tomuun, en tahdo tietää mistään korkeista asioista, pidän itseni kurjimpana syntisenä mikä maan päällä on, niin se tekee uskoni lujaksi. Tätä Herra tarkoittaa sanoessaan: **Tämä meni kotiansa hurskaana.** Näin omistetaan autuus uskolle, ikäänkuin päämiehelle, ja töille, ikäänkuin todistajille, jotka tekevät ihmisen varmaksi hänen uskostansa huomattessansa näin ulkonaisesti vaelluksestansa, että hänen uskonsa on oikea. Sen näemme Aabrahamissakin, sanoi Jumala 1 Moos. 22: 12: **Nyt minä tiedän, että sinä pelkäät minua.** Ellei hän olisi Jumalata peljännyt, ei hän olisi poikaansa uhrannut, mutta tästä tuli hän tietämään että hedelmä oli perinpohjin hyvä. Ottakaamme tämä tarkasti huomioon.

Juuri tästä syystä P. Luukas ja P. Jaakoppi niin paljon töistä puhuvat, ettei hoettaisi: Minä tahdon ainoastan uskoa, ja ettei ihminen sitten tekisi itsellensä luuloukon, joka kelluu sydämessä päälläpäin kuin vaahto oluen päällä. Ei, ei, usko on elävä ja olennollinen, tekee ihmisen kokonaan uudeksi, muuttaa hänen mielensä ja kääntää hänen ihan kokonansa. Se tunkeutuu sydämen sisuksiin ja vaikuttaa sieltä koko ihmisen uudistuksiin, niin että sen, jonka ennen näin olevan syntisen, huomaan nyt hänen muuttuneesta vaelluksestaan, toisesta menostaan ja elämästään, uskovaiseksi. Näin suurta usko aikaan saa.

Pyhä Henki saarnauttaa siis töitä sen vuoksi, että ne ovat uskon todistajia. Kenessä nyt töitä ei havaita, hänestä voimme heti sa-

noa ja päättää: Hän on uskosta kuullut, mutta ei se ole juureen asti tunkeutunut. Jos sinä nimittäin tahdot jäädä ylpeyteen ja irstaisuuteen, ahneuteen ja vihaan, ja tahdot jaaritella uskosta, niin tuleepa P. Paavali 1 Kor. 4: 20 sinun luoksesi ja sanoo: Kuules rakkaani, **Jumalan valtakunta ei ole puheessa vaan voimassa**, se on elämää ja töitä eikä paljasta löppötystä.

Molemmin puolin menemme me asiasta harhaan: kun sanotaan, että täytyy ainoastaan uskoa, ei tahdota töistä ja hedelmistä välittää, kun saarnataan töistä, tahdomme töihin uskaltaa. Mutta meidän täytyy kulkea keskitietä: uskon yksinänsä täytyy tehdä hurskaaksi ja autuaaksi, vaan että tietäisit uskosi oikeaksi, täytyy sinun se teoissakin osoittaa. Ei Jumala kärsi tuulenpieksämistä, ja sen vuoksi on hän asettanut sellaisenkin saarnan, joka töitä ylistää, jotka ainoastaan ovat uskosi todistajia, mutta niillä ei saa mitään ansiota takaa ajaa, vaan pitää niiden tapahtua vapaasti ja ilmaiseksi lähimmäisen hyödyksi.

Täytyyhän sellaista teroittaa, että se opitaisiin, ja sen vuoksi onkin Jumala töitä saarnauttanut. Aivan kuin sanoisi: Jos te uskotte, on teillä taivas, mutta välttääksenne itsenne pettämistä tehkää myös töitä. Sen on Herra Kristuskin selvästi lausunut Joh. 15: 17, jossa sanoo opetuslapsillensa näin: **Näitä minä käsken teille, että te toinen toistanne rakastaisitte**. Sitä ennen 13: 34, 35 hän ehtoolisessa sanoi: **Uuden käskyn minä teille annan, että te rakastaisitte teidän keskenänne, niinkuin minä teitä rakastin. Siitä pitää kaikkein tuntemaan teidän minun opetuslapsikseni, jos te keskenänne rakkauden pidätte**, ja vähää ennen (v. 15) sanoo hän: **Minä annoin teille esikuvan, että te niin tekisitte, kuin minä tein teille**.

Herra tarkoittaa: Te olette ystäviäni, mutta ihmiset eivät tule tuntemaan teidän uskoan-

ne, ellette osoita sen hedelmiä ja ilmaise rakkauttanne, josta he voivat sen tuntea. Hedelmät eivät tee teitä autuaiksi eikä minun ystävikseni, vaan niiden täytyy todistaa, että te olette autuaita ja minun ystäviäni. Huomatkaa nyt tarkasti, usko yksin tekee hurskaaksi, mutta koska se on minussa salattuna ja on suuri elämä, suuri tavara, niin täytyy töiden tulla näkyviin ja todistaa uskoani, ylistää Jumalan armoa ja tuomita ihmistöitä. Sinun täytyy luoda silmäsi alas ja nöyryä jokaisen edessä, että palveluksellasi johdattaisit lähimmäisesikin uskoon. Sen vuoksi antaa Jumala sinun elää, sillä muutoin pitäisi sinulta pian niskat poikki vääntää. Tämän näette nyt vallan hyvin tuosta hurskaasta ihmisestä.

Näette siis löytyvän kaksi tuomiota, toinen uskon, toinen ulkonaisten töitten jälkeen. Perustuksena on teillä se, että usko on salattu; sen tuntee se, joka uskoo, mutta se ei riitä, sillä sen täytyy tulla näkyviin. Näettehän kuinka tässä publikaanin usko puhkeaa esiin ja sellaisella nöyryydellä, ettei hän rohkene silmiänsä nostaa taivaaseen päin, vaan lyö rintoihinsa ja kiittää Jumalata. Näin palvelee hän minua, niin että voin sanoa syntikuormaani tuntiessani: Katsos publikaanikin oli syntinen, mutta sanoo: **Jumala armahda minun syntisen päälleni**, ja samoin tahdon minäkin sanoa. Näin tulen minäkin ravituksi, niin että kun kerran syntini huomaa, asetan minä eteeni hänen esimerkkinsä ja ravitsen ja ruokin sillä itseäni lausuen: Ah Jumala, minä näen tuosta publikaanista, että olet armollinen kurjia syntisiä kohtaan. Uskon säilyttää hän itsellensä, mutta ulkonaisesti jakelee toisille ihmisille sen hedelmiä.

Näin kulkee nyt publikaani oikeata tietä ja on kahdenkertaisesti vanhurskautettu, ensiksi uskon kautta Jumalan edessä ja toiseksi töitten kautta minun edessäni. Täten antaa hän Jumalalle hänen kunniansa ja maksaa hänelle us-

kollansa ylistäessään häntä. Minuakin kohtaan hän täyttää rakkauden velvollisuutensa antaen minulle sanat suhun, kuinka minun tulee rukoilla. Näin on hän nyt kaikki suorittanut Jumalalle ja minulle, ja siihen usko hänen saattaa, mutta silti ei hän Jumalalta mitään vaadi.

Tämmöinen on nyt publikaani, joka on vanhurskaaksi luettu uskon jälkeen, joka on tuo hengellinen tuomio, vaan lihan jälkeen ei hän mihinkään kelpaa. Menehän fariseus matkaansa hänestä välittämättä, häneen katsomattakaan, ei havaitse hänen uskoaan, jättää hänet taammaksi seisomaan, näkee ainoastaan synnin hänessä eikä tiedä, että Jumala nyt on katsahtanut hänen puoleensa, kääntänyt ja parantanut hänen. Jos siis lihallinen ihminen tahtoo syntistä synnin jälkeen tuomita, täytyy hänen erehtyä, sillä muu ei ole mahdollista.

Nyt tahdomme myöskin tarkastella tuotarraria, fariseusta, jossa näemme kaikkein kauneimmat työt. Ensiksi hän kiittää Jumalata, paastoo kahdesti viikossa, ei kuitenkaan pyhälle Nikolaukselle eikä Barbaralle vaan Jumalalle kunniaksi, antaa kymmenykset kaikista tavaroistaan; ei ole huoruutta harjoittanut, ei ole kenellekään väkivaltaa tehnyt tai väkisin keltään ottanut. Näin hurskaasti on hän käyttänyt. Ellei tämä nyt ole kunniallista ja kaunista elämää, niin onpa sitten kumma. Totisesti ei kukaan voinut häntä maailman kannalta soimata, vaan täytyi kiittää, jonka hän itsekin tekee. Mutta sekaantuupas Jumalakin asiaan ja sanoo, että kaikki fariseuksen työt ovat Jumalan pilkkaa. Herra Jumala hallitkoon, mikä tuomio se sellainen on! Tämähän voisi nunnia ja munkkeja kauhistuttaa ja puistattaa vallan luita ja ytimiä myöten, sillä ei heistä yksikään ole edes puoleksikaan niin hurskas kuin fariseus. Jospa Jumala soisi, että

meillä vieläkin olisi monta tuollaista ulkokullattua ja fariseusta.

No mitä sitten tuolta hurskaalta mieheltä nyt puuttuu? Ei muuta, kuin ettei hän tunne omaa sydäntään. Siinäpä nyt näette, että itse olemme suurimmat vihollisemme, kun suljemme silmämme ja sydämemme, sillä kuten hän itsensä tuntee, niin hän puhuu. Jos nimitäin kysyisin häneltä tai samankaltaiselta ulkokullatulta: Ystäväni, luuletko varmaan niin olevan kuin sanot, niin hän sitä valalla vanhoen vakuuttaisi. Mutta katsokaas, kuinka syvältä Jumalan miekka leikkaa ja tunkeutuu sielujen juuriin saakka. Tässä täytyy kaiken murskaksi mennä ja kukistua perustuksiaan myöten ja nöyrytä, sillä muutoin ei mikään voi Jumalan edessä kestää. Siis täytyy tässä hurskaan rouvan langeta maahan ja suudella pahimman poron jalkoja, vieläpä jälkiäkin. Katsokaammepa tarkemmin ja kuulkaamme, mitä Herra siihen sanoo. Publikaani seisoo siinä nöyrytyneenä, ei puhu mitään paastosta, ei hyvistä töistä eikä muustakaan, mutta kuitenkin ei Herra sano hänen syntejään niin suuri kuin tuon ulkokullatun. Ei siis auta kenenkään kohottautua halvimmankaan syntisen yläpuolelle. Jos sormenlevynkään verran pidän itseäni lähimmäistäni tai pahinta syntistäkään parempana, niin olen jo kohta häntä alemmaksi viskattuna. Ei ole siis publikaani koko elinaikanaan tehnyt niin monta ja suuria syntejä, kuin fariseus tässä tekee sanoessaan: **Minä kiitän sinua Jumala, etten ole niin kuin muut ihmiset**, ja valehtelee kuitenkin suun täydeltä.

Ei siinä kuulu sanaakaan tuon tapaista: **Jumala armahda minun syntisen päälleni**. Siinä on tykkänään unohdettu Jumalan laupeus, pitkämielisyys ja rakkaus. Sillä ei Jumala muuta olekkaan kuin sula laupeus, ja ken ei sitä näe, hän ei usko Jumalaa olevankaan, kuten Ps. 14: 1 sanoo: **Tyhmät sanovat sydä-**

messänsä: ei Jumalata olekkaan. Semmoinen se on uskomaton ihminen, joka ei itseään tunne. Sanon sen vuoksi vieläkin kerran, että vaikka hän olisi tehnyt pahimman synnin, raiskannut esimerkiksi jonkun neitseen, ei se kuitenkaan olisi niin paha ollut kuin hänen lauseensa: **Minä kiitän sinua Jumala, etten minä ole niinkuin muut ihmiset, ryöväri, väärä, huorintekijä.** Vai niin, no sittenpä kuulen, ettet sinä tarvitse Jumalata, halveksit hänen hyvyyttään, laupeuttaan, rakkauttaan ja kaikkea, mitä hänessä on. Katsokaapas, se on syntiä? Ei siis ole julkiset törkeät synnit, joita hurjapäisyydessä tehdään, minkään vertaisia sydämessä asuvan epäuskon rinnalla, jota emme näe. Mutta siinäpä vasta oikea synti onkin, joka munkeissa ja messupapeissa vallitsee, tuossa turmeluksen kirotussa karjassa, joka on vaipunut syntiin korvia myöten sitä olenkaan tunnustamatta.

Lisäksi vielä, kun hän nyt on pilkannut Jumalaa ja valehdellut siinä, ettei tahdo syntinen olla, lankee hän toiselle puolelle ja tekee syntiä lähimmäisen rakkautta vastaan sanoessaan: **Enkä myöskään niinkuin tämä publikaani.** Ei hänkään saanut jäädä tuolta ulkokullatulta tuomitsematta ja herjaamatta. Siinä nyt on kaikki käskyt rikottuina ja poljettuina, sillä hän kieltää Jumalan eikä tee lähimmäiselleenkään mitään hyvää, joten siis, koska hän ei ole kirjaintakaan laista täyttänyt, hän on kaikkein huonoimmaksi ihmiseksi vaipunut. Jos hän olisi sanonut: Ah Jumala, me olemme kaikki tyyni syntisiä, tuokin vaivainen on yksi, ja toinen sellainen olen minä, niin olisi hän näin lukenut itsensä yhteen joukkoon ja sanonut: Ah Jumala ole meille armollinen. Näin olisi hän täyttänyt Jumalan käskyt, ensimmäisen nimittäin siinä, että olisi antanut Jumalalle kunnian ja ylistyksen. Sitten olisi hän sanonut: Ah Jumala, minä näen tuonkin syntisen olevan perkeleen kidassa,

auta häntä rakas Herra! Näin olisi hän ruvennut hänen kantajakseen, vienyt häntä Jumalan tykö ja rukoillut Jumalaa hänen puolestaan, ja näin olisi hän täyttänyt toisenkin käskyn kristillisestä rakkaudesta, kuten Paavali Gal. 6: 2 opettaa sanoen: **Kantakaat toinen toisenne kuormaa, ja niin Kristuksen lakia täyttäkää.**

Mutta hänpä tuleeikin kiittämään itseään vanhurskaaksi. Hänessä on myrkyllinen paha sydän, joka varsin kauniisti osaa kehua luultuja hyviä tekojaan, kuinka hän paastoo ja antaa kymmenykset kaikesta omaisuudestaan. Lisäksi on hän niin täynnä vihaa lähimmäistä kohtaan, että jos Jumala antaisi hänelle tuomiovallan, niin syöksisi hän hänet alimpaan helvettiin. Katsokaapas, eikö hänellä ole paha sydän; ja eikö ole hirmuista kuulla, että soisin kaikkein ihmisten joutuvan kadotukseen, kun vaan itse saisin kiitoksen? Siitä huolimatta on se niin kaunistettu ja koristeltu ulkonaisella vaelluksella, ettei kellään ole moitteen sijaa. Siinäpä nyt ollaan, että puu tunnetaan hedelmistänsä. Jos nimittäin katson hänen sydäntään hengellisillä silmillä, niin havaitsen sen olevan täynnä Jumalan pilkkaa ja vihaa lähimmäistä kohtaan. Näistä hedelmistä saan sitten tietää puun olevan pahan, sillä työt itsessään eivät olisi pahoja, vaan sydämen häijy juuri tekee ne pahoiksi. Tämä on meille kerrottu esikuvaksi, että kavahtaisimme sellaista.

Jos nyt katsotaan toiselta puolen publikaa- niakin sydämeen, niin havaitaan hän uskovai- seksi, jonka vuoksi hänen työnsäkin ovat hyvät ja palvelukseksi koko maailmalle, sillä hän opettaa ihmistä nöyrytymään ja kiittämään Jumalata. Mutta tuo toinen tekee töillään pö- histyneitä ja ylpeitä pyhiä, sillä hän on synteihin juurtunut, hänen sielunsa on kirottu ja per- keleen kidassa, ja tuo ylpeä roisto tulee ja kerskaa itseänsä siitä, että tämä hänen lähim- mäisensä on syntinen. Sanalla sanoen hän

viettelee koko maailman loistavalla elämälään. Näin tulee tuomita hedelmät hengellisillä silmillä, kuten tässä nyt olen tuominut, ja näin tunnetaan, onko puu hyvä tai paha.

No mihin nyt perustan tuomioni? Jumala on antanut minulle käskynsä peiliksi, josta näen mikä on hurskasta mikä paha. Se sanoo: **Sinun pitää rakastaman Herraa sinun Jumalatas kaikesta sinun sydäimestäs, kaikesta sinun sielustas ja kaikesta sinun mielestäs, ja sinun lähimmäistäs niinkuin itse sinuas**, Matt. 22: 27. Publikaanin työt kiittävät Jumalata ja palvelevat koko maailmaa, sillä ne opettavat meidän tuntemaan itsemme ja osoittavat meille tien Jumalan meidän Vapahtajamme tykö; ne ovat hyviä sen vuoksi, että ne kiittävät Jumalaa ja hyödyttävät lähimmäistä. Sen sijaan tuo ulkokullattu pilkkaa Jumalata ja viettelee myrkyllisellä elämällään koko maailman.

Tässä pitäisi minun myöskin puhua pannaitelemisen suuresta ja häpeällisestä paheesta, kun toinen parjaa toista, tuomitsee hänet ja

puhuu pahaa hänestä takanapäin, vaikka olemme kaikki samanlaisia eikä kenelläkään ole syytä pyrkiä toista ylemmäksi. Mutta sellaista esivaltakin virkansa puolesta rankaisee ja tuomitsee. Miekkaa käytetään nimittäin synnin hätyyttämiseksi, sillä Jumala ei tahdo syntiä kärsiä eikä suo jumalattomalle mitään lepoa, kuten Jes. 48: 22 sanoo. Ellei nyt Jumala sisällisesti tee syntistä rauhottomaksi, tahdo hän kuitenkin syntiä hävittää tulella ja vedellä, ettei sillä ulkonaisesti olisi mitään rauhaa. Kun nyt sellaisia syntejä ollaan rankaisemassa, tulee pormestarin, tuomarin ja kansan ajatella: Ah Jumala, vaikka olen itse vaivainen syntinen ja paljoa suurempikin kuin tuo tuossa, paljoa suurempi varas ja huorintekijä, tahdon kuitenkin virkani täyttää enkä suoda hänelle lepoa synneissään; tahdon siis kurittaa häntä, sillä se on jumalallinen käskysi. Tästä olen toisessa paikassa enemmän puhunut ja varsinkin kirjasessani maallisesta esivallasta, jonka voitte itse lukea. Nyt tahdomme tähän lopettaa ja rukoilla Jumalalta armoa. Amen.